

ԱՅՆ, Թշնամիթ աւար ապուռ .
արարին մերկ թողին այժմիկ :
ՈՒխիթարիչ ինձ աւասիկ
լինին միսյն գառն արաւատուք ,
Փոխոն դպրաց քաղցրանուագ ,
վայեն ահա տիրադէմ բուք .
Թև զիթաջնոց առեալ սրդւոցո ,
պացան անդարձ յօտար աշնարհ ,
Հանուցիլ փութավիսուն երամովք
իւրեանց . ՚ի վայրո ուրիշ անահ .
Յուսով մինչ ցայցմ անրթիթ
մնամ կարօտ նոցա տեսոյն ,
Գոյժ քօթաբեր միայն լսեմ ,
գոյժ աղէալից սրդւոցո սիրուն :
ԱՅԼ արդ աչ մի սպեզանի
օգուէ վիրոցց յոյժ շարաւուատ ,
ՈՒնչ ՚ի վերուատ ԱՇՆ անեղին
ոչ շարժեացի ՚ի սէր ՚ի գութ :
Այրան ահա , ովլ պատանի ,
հերիքացիո ընէլ յինէն :
ԵՌԹ ։ հսնապազ փան իմ դարման
արդահատեա , հայցեմ յէ էն :

Կ. Դարուանիշան Ա. Հ.
Ժամ . Վարդորանի .

ԵՐԵԽԵԽԵՆԸՄ ՈՒԹԻՒՆ
Քօթթարու հարուստ և երջանիկ
ծնողաց զաւակ էր . բայց գժեազդ է .
զաւ զանոնիք կովանցներվ , և նոցա մաս
հէն յետոյ շատ ուրիշ թշուառութիւն
ներ ունեցաւ : Շատ անդամ ամենա
տիսուք վիճակի մէջ գանուեցաւ , ան
գութ ցաւերավ և չքուորութեամբ
Ճնշուած , որոց երբէք վարժած չէր :
Խրզնիքը խուավայոց և յուսաբեկ կհա
տութեան մը տուաւ . և մանկական
փափուկ հաւասարին հետ իւր սրտին
խաղաղութիւնն եւս կորցաւ :

Այսկայն իրեն բարի մասած մունք մը
եկաւ և ինքնիրեն ըստաւ . վերջին ձիգ մը

ալ լնենք , վազենք ՈՒէաֆրօնին քով ,
այն բարեացակամ մարդուն՝ որ մեր
տղայութիւնը զարդացուց : Վրաւան
անոր տուած է իմաստութեան ձիգը և
բարի խորհուրդներ , կարելի է որ իր
բատէ զիս և բեկեալ հոգիս կաղուա
րէ , Երիխասարդը արդարեւ վազէց և
իւր վարժապետին քով հասաւ : Խիստ
որ սրտին ունեցած ամենաախուր վի
ճակլ նկարուրել ասելավ , ՚Տիսուր մը
տած մունքներ իմ հոգիս կը մժեցը
նեն և այժմ եկայ խոսուվաննելու որ
տարակից ունիթես ՚յոտուծն նախան
նամութեան վրայ : որ գուցէ չի հո
գար իմ կենացը համար + Յայսհետէ
շատ գժուարին է ինձի համար հաւա
տալ այս պանչելի նախամնամութեաւ
նը , որ միսնգտանցն կը կառավարէ բռ
ըր տիեզերքը և կը հսկէ առանձին
տմեն մէկ արարածի վրայ : ՚Մտղայուա
թեան բարեկամ , գուք իբրեւ հայր
և առաջնորդ ու զղեցիք իմ առջի վրայ
լերս + այժմ կ'ու գամ ուսանելու վեր
ջն դաս մը , օգնէ ինձի եթէ կարող
ես հրաշբալ մը իմ կասկածներս փա
րատելու : ՈՒէաֆրօն պատասխանեց .
Շնամեն աւելի թշուառութեանդ վր
աց ցաւող անձ մը չը կայ , և քու հոգ
ւոց փոգովմունքը գիթութիւնս կը
շարժէ : Ասէ , ես կը կարծեմ որ գու
առանց գժուարութեան կը հասկնաս
Ղատուծոյ հրաշբէ նախամնամուա
թիւնը և կանգորրացնես քու սրոփիդ
յուզմոնքը , երբ գեղեցիկ մտածու
թեամբ կը բարձրանաս առ Արարին
արարածոց :

Այս տեսմես գու այս արեգակը՝ որ
երկնային կամորին վրայ է . չի տարա
ծեր արդեօք իւր ճառագայթներուն
հետ միանգամացն լցու և շերմութիւն
լըոներուն վրայ և ձորերուն մէջ , ծռ
վու վրայ և ցամաքի վրայ . հավին մէջ
ինկոծ ամենապարիկ սերմին վրայ , և

վերանահու եղեւնասիայտներուն փայտ՝ և վարդ՝ եթէ արեգակը, որ միայն տիկար նշան մ' է ամենասկարող լրացին, այս տիեզերական ազգեցութիւնը կը նէ, բնչպէս յաւիտենական սէրը և առասա ածային վերին կարողութիւնը ըստ պիտի ընէ աւելի մեծամեծ բարիք ներ:

«Օննէ նոյնապէս միորդ՝ որ կենդանի է և կը խորհի քառ ներփակիր։ Ո՞ի և նոյն մորով միթէ չես ըմբռներ ինչ պէս ամենասփառ առարկաները նոյն պէս ամենամեծերը, ինչպէս ամենա հեռաւ որները նոյնապէս ամենամեծեաւա գոյները, ինչպէս անցեալ փորձերը՝ նոյնապէս ապառնի նախատեալութիւնները, ինչպէս երկնակամորի վրայ եղած լուսաւոր գունդերը, նոյնապէս փոշիի մէջ սովորօղ զեռունը։ Հիմէ մարդկային միորդ՝ աստուածային լուսոյ մէկ կոյժ մը ըլլապով, այս հրաշափի կարտղաւթիւնն ունի, միթէ զարդանանալիք է որ յաւիտենական և առաջնն ըստը աւելի մեծամեծ հրաշքներ գործէ ո».

Ծէ աֆրօն այսպէս խօսելով՝ լոեց և կորեկից գթութեամբ մը իւր աշակերտին նայեցաւ։ Յետոյ կրկնեց «Ոիրելի Քօթթարոտ, միթէ դժուարին է քեզ հաւատալ, որ Վասուած, որ մեր գլխու մովկերը հաշուած է, կարող է հոգալ քու կենացդ համար և ուղել քո լինթացքդ ՚ի բարին»։ Երիտասարդը, ամենալով որ Վասուած նախախնամութեանը վրայ կասկած առներ, խորին յու զմամիր մը պատասխանեց, «Վիս, այս, կը հաւատամեն, ոգնէ Վասուած իմ և Տէր, ոգնէ իմ անհաւատութեանս, որ այսուհետեւ ՚ի բոլոր սրտէ հաւատամեն պաշտեմ զբեզու»։

Թարգ. Գաղ. Խալապոր. Վ. Կայունական աշ. բելղրանին վայրու Ալենց Յանիկեանց։

ԿԱՐՃ ԱՍԱՎՊԱՐՉՈՐԴ-ՌԻԹԻՒՆ ՑԱՍՈՐԻՄ

1866 Հոկտեմբեր 16 կիւրակէ օրը սրբայ Եմուսպու վերաբերեալ փոքր բայց կարեւոր պաշտօնիւ մեկնեցանք սուրբ Երուասղեմէն և հանգիպելով Ուեմէյու Վանուց յ Յուպակէյու Վան քը հասանք Դաղղիս Ախամեցի լնկերութեան շոգենաւը Յապակէյու գիւմաց իւր խարսիսին վրայ կը սպասէր և միանկամայն պատրաստ էր զմեղ ընդունելու։ Երեկոյեան երկամբը առ նելով յաջող նաւարկութեամբ առաւորոր կանուխ Պերտութի գիւմաց խարսիսեց։ Վայ տեղ չեմ ուզեր միշել մարգանացին (քարանթինայի) մէջ քաշուած նեղութիւնները, որ դըմք բաղդ Տամբորդաց կը պատահի։ Պերտութ, ըստ հնոց Պերիթոս կամ Վերիան ձայնեալ, բարեշէն և անուանի քաղաք Փիւնիկեցւոց, որ առաջին դպրերուն մէջ իրենց վաճառականութեամբը աւելի ծաղկեցուցեր էին, չեթէ միայն այս, այլ բոլոր այն քաղաքները որոնք իրենց իշխանութեան տակ կը գտնուէին, թէպէտ այժմ ես քաղաքս առաջնինէն աւելի գեղեցիկ և բարեկարգ կը տեսնուի իւր նորանոր և հյակասպ շնութիւններուլ և ընդարձակ ու յարդարուն փուղցներավը։ Հին քաղաքը պարապատ պատ է որոնք տակաւին կ'երեւին։ բայց այժմ քաղաքին դիրքը, ընդարձակ բլանիներու վրայ տարածելով, հին պարիսապքն խափանեալ են և շատ տեղերը կը քակեն։ Օսմլեզըքէն կերեւի հին բերդընեւ վաճառականութիւն ապիկած է Եւրոպացւոց հետ ու գրեթէ Ըստորց առաջին նաւահանգիստին է. Վնակիչք խառն են, Տաճիկը, Յանիկը Ասանիթմը, Հռոմեական Յանիկը, ու բոնց շատերը 1860 թուին իրենց մայ-